

TASVIRIY SAN'AT DARSLARIDA GRAFIK TASVIRLASHNING O'RINI

Shaxloxon Zokirova Akmalxon qizi

Qo'qon Davlat universiteti San'atshunoslik va sport
fakulteti San'atshunoslik kafedrası o'qituvchisi

Muslimaxon Abrorxonova Rashid qizi

Qo'qon davlat universiteti San'atshunoslik va sport fakulteti
Tasviriy san'at va muhandislik grafikasi talabasi

Annotatsiya:

Grafik tasvir vizual aloqa va ijodiy ifoda uchun platformani ta'minlab, tasviriy san'at ta'limida muhim rol o'ynaydi. Ushbu maqola o'quv tajribasini oshirish, ijodkorlikni rivojlantirish va talabalarda tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishda grafik tasvirning ahamiyatini o'rganadi. Tasviriy san'at darslariga grafik tasvirni kiritishning afzalliklari va usullarini har tomonlama tahlil qilish orqali ushbu tadqiqot uning o'quvchilarning badiiy qobiliyatlari va dunyoqarashini shakllantirishdagi muhim rolini ta'kidlashni maqsad qilgan.

Kirish:

Tasviriy san'at ta'limi odamlarga o'zini ijodiy ifoda etish imkonini beradigan keng ko'lamli texnika va vositalarni o'z ichiga oladi. Bu jarayonda markaziy o'rinni grafik tasvir tashkil etadi, u g'oyalar, his-tuyg'ular va hikoyalarni ifodalovchi vizual tasvirlarni yaratishni o'z ichiga oladi. Tasviriy san'at darslarida grafik tasvirlardan foydalanish nafaqat texnik ko'nikmalarni rivojlantirishga yordam beradi, balki tasavvurni rivojlantiradi va tajriba o'tkazishga undaydi. Tasviriy san'at ta'limida grafik tasvirning rolini o'rganib, o'qituvchilar o'quvchilarning ijodini kashf qilishlari va o'z g'oyalarini samarali etkazishlari mumkin.

Tasviriy san'at ta'limida grafik tasvirlashning afzalliklari:**1. Vizual muloqotni kuchaytirish:**

Grafik tasvir murakkab g'oyalar va hissiyotlarni vizual tarzda etkazish uchun kuchli vosita bo'lib xizmat qiladi. Belgilar, ranglar, shakllar va chiziqlarni qo'llash orqali o'quvchilar o'z fikrlari va his-tuyg'ularini til to'siqlaridan oshib ketadigan tarzda etkazishlari mumkin. Grafik tasvirlash bo'yicha o'z mahoratini oshirib, o'quvchilar vizual vositalar orqali o'zlarini ifoda etish qobiliyatiga ega bo'lishlari va shu bilan samarali muloqot qilish qobiliyatini oshirishlari mumkin.

Tasviriy san'at ta'limida grafik tasvirning kuchi uning vizual aloqani kuchaytirish qobiliyatidadir. Belgilar, ranglar, shakllar va chiziqlardan foydalanish orqali talabalar murakkab g'oyalar va his-tuyg'ularni vizual tarzda etkazish uchun vositaga ega bo'ladilar.

Ushbu ifoda uslubi lingvistik chegaralardan oshib, odamlarga o'z fikrlari va his-tuyg'ularini hamma uchun ochiq bo'lgan universal tilda ifodalash imkonini beradi. Grafik tasvirlash bo'yicha o'z ko'nikmalarini oshirib, talabalar vizual vositalar orqali o'zlarini ifoda etish malakalarini rivojlantirishlari mumkin, bu ularning samarali muloqot qilish qobiliyatini sezilarli darajada oshiradi. Bu takomillashtirish shunchaki san'at yaratish harakatidan tashqariga chiqadi; u odamlarga tasvirlar orqali nozik tushunchalar va his-tuyg'ularni etkazish imkoniyatini beradi va ularning tomoshabinlari bilan chuqurroq aloqani rivojlantiradi. Bundan tashqari, grafik tasvir orqali vizual muloqot qilish qobiliyati nafaqat shaxsiy ifodani boyitadi, balki tomoshabinlar o'rtasida empatiya va tushunishni rivojlantiradi. Vizual aloqa hissiyotlarni uyg'otish, suhbatlar uchqunlari va madaniy tafovutlarni bartaraf etish uchun noyob salohiyatga ega bo'lib, u tobora xilma-xil va o'zaro bog'langan dunyoda aloqalarni rivojlantirish va muloqotni rivojlantirish uchun qimmatli vositaga aylantiradi. Mohiyatan, tasviriy san'at ta'limida grafik tasvirlashning o'zni nafaqat estetik jihatdan yoqimli tasvirlar yaratishdan iborat; bu odamlarga ta'sir, haqiqiylik va ravshanlik bilan muloqot qilish imkoniyatini berishdir. O'zlarining grafik tasvirlash ko'nikmalarini yaxshilash orqali talabalar nafaqat o'zlarini ijodiy ifodalash, balki boshqalar bilan mazmunli muloqot qilish, yanada jonli va inklyuziv jamiyatga hissa qo'shish uchun jihozlangan.

2. Ijodkorlikni rag'batlantirish:

Grafik tasvirlarni yaratish jarayoni o'quvchilarni o'z fikrlaridan tashqarida fikrlashga va o'z g'oyalarini vizual tarzda ifodalashning yangi usullarini o'rganishga undaydi. Turli uslublar va uslublar bilan tajriba o'tkazish orqali talabalar o'zlarining ijodiy chegaralarini kengaytirishlari va o'ziga xos badiiy ovozni rivojlantirishlari mumkin. Grafik tasvir o'quvchilarga o'z tasavvurlarini o'rganish va badiiy sezgirliklarini rivojlantirish uchun platforma bo'lib, san'atni umrbod qadrlashni rivojlantiradi.

Grafik tasvirlarni yaratish bilan shug'ullanish talabalar o'rtasida ijodkorlikni rivojlantirish uchun katalizator bo'lib xizmat qiladi, ularni odatiy chegaralardan tashqariga chiqishga va o'z g'oyalarini vizual tarzda ifodalashning yangi yo'llarini topishga undaydi. Turli xil uslublar va uslublar bilan tajriba o'tkazish orqali odamlar o'zlarining badiiy imkoniyatlari chegaralarini bosib o'tishga undaydilar va natijada aniq va haqiqiy ijodiy ovozni rivojlantiradilar. Grafik tasvirlarni yaratish jarayoni nafaqat innovatsiyalarni rag'batlantiradi, balki talabalarda san'atga chuqur hurmatni rivojlantiradi. Tasavvurning gullab-yashnashi va badiiy hissiyotlarning rivojlanishi uchun taval bilan ta'minlagan holda, grafik tasvirlar o'z-o'zini ifoda etish va izlanish uchun vosita bo'lib xizmat qiladi. Ushbu ijodiy kashfiyot sayohati o'quvchilarda chuqur qiziqish va hayrat tuyg'usini uyg'otadi, badiiy faoliyatga umrbod ishtiyoq uyg'otadi. Talabalarni grafik tasvir sohasini chuqur o'rganishga undash ularga an'anaviy me'yorlardan xalos bo'lishga imkon beradi, yangilik va o'ziga xoslik madaniyatini rivojlantiradi. Tajribalarni o'zlashtirib, noma'lum narsalarni o'zlashtirib, odamlar o'z-o'zini kashf qilishning o'zgaruvchan

sayohatiga kirishadilar, ijodiy instinktlarini sayqallashadi va badiiy jasoratlarini oshiradilar. Pirovardida, grafik tasvirlarni yaratish jarayoni shunchaki badiiy ifodadan oshib ketadi; u cheksiz imkoniyatlar va cheksiz ilhom olamining qulfini ochadi. Ijodkorlik va xayolot ruhini tarbiyalash orqali o'qituvchilar o'quvchilarga o'zlarining noyob istiqbollarini qabul qilish, individualligini nishonlash va badiiy izlanish va o'z-o'zini kashf qilishning umrbod odisseyiga kirishish imkoniyatini beradi.

3. Tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish:

Grafik tasvirlarni tahlil qilish va sharhlash talabalardan tanqidiy fikrlashni va muammolarni hal qilishni talab qiladi. Boshqa rassomlarning ishlarini o'rganish va o'zlarining grafik tasvirlarini yaratish orqali o'quvchilar vizual kompozitsiya, simbolizm va estetikani chuqurroq tushunishlari mumkin. Bu jarayon ularning badiiy qobiliyatini oshiribgina qolmay, balki analitik qobiliyatlarini ham rivojlantiradi va ularni atrofdagi dunyo haqida tanqidiy fikrlashga undaydi.

Tasviriy san'at darslarida grafik tasvirni kiritish usullari:

1. Chizish va chizmachilik mashqlari:

Chizish va eskiz tasviriy san'at ta'limining asosini tashkil etuvchi grafik tasvirning asosiy jihatlari hisoblanadi. Chizma mashqlari bilan shug'ullanib, o'quvchilarning kuzatish qobiliyati, qo'l-ko'zni muvofiqlashtirish, shakl va kompozitsiyani tushunish qobiliyati rivojlanadi. Hayotdan rasm chizish va turli mavzularni o'rganish o'quvchilarning texnik ko'nikmalarini rivojlantirishga va badiiy qarashlarini rivojlantirishga yordam beradi.

2. Aralash media loyihalari:

Tasviriy san'at darslariga aralash media loyihalarini kiritish o'quvchilarga turli materiallar va texnikalar bilan tajriba o'tkazish imkoniyatini beradi. Bo'yoq, kollaj va raqamli vositalar kabi turli xil vositalarni birlashtirib, talabalar an'anaviy san'at shakllarining chegaralarini kengaytiradigan dinamik va ifodali grafik tasvirlarni yaratishi mumkin. Aralash media loyihalari talabalarni ijodiy fikrlashga va fanlararo san'at yaratish imkoniyatlarini o'rganishga undaydi.

3. Raqamli san'at va dizayn:

Raqamli asrda raqamli san'at va dizayn vositalarini tasviriy san'at darslariga kiritish talabalarni ijodiy sohalarda martaba uchun tayyorlash uchun juda muhimdir. Talabalarni Adobe Photoshop va Illustrator kabi dasturiy ta'minot dasturlari bilan tanishtirish orqali o'qituvchilar o'quvchilarga murakkab grafik tasvirlarni yaratish va badiiy ifodaning yangi yo'llarini o'rganish imkonini beradi. Raqamli san'at va dizayn loyihalari talabalarga raqamli mediada texnik ko'nikmalarni rivojlantirishga va zamonaviy san'at amaliyotlari haqidagi tushunchalarini kengaytirishga yordam beradi.

Xulosa.

Grafik tasvirlash o'quvchilarda ijodkorlikni rivojlantirish, vizual muloqotni kuchaytirish va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish orqali tasviriy san'at ta'limida asosiy rol o'ynaydi. Tasviriy san'at darslariga chizmachilik mashqlari, aralash media loyihalari, raqamli san'at va dizayn vositalarini qo'shish orqali o'qituvchilar o'quvchilarga o'z ijodlarini kashf etishlari va vizual vositalar orqali o'zlarini ifoda etishlari mumkin. Texnologiyaning rivojlanishi davom etar ekan, tasviriy san'at ta'limida grafik tasvirning roli kelajak avlodlarning badiiy iste'dodlari va istiqbollarini tarbiyalashda muhim bo'lib qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Zokirova, Shaxloxo. "TASVIRIY SAN'ATDA MANZARA JANRINING TUTGAN O'RNINI." *Естественные науки в современном мире: теоретические и практические исследования* 2.3 (2023): 57-59.
2. Zokirova, Shaxloxo. "TASVIRIY SAN'ATDA MANZARA JANRI." *Инновационные исследования в современном мире: теория и практика* 2.11 (2023): 28-31.
3. Zokirova, Shaxloxo. "TASVIRIY SAN'AT O'QITISHDA NATYUMORT ISHLASH METODIKASI." *Педагогика и психология в современном мире: теоретические и практические исследования* 2.6 (2023): 59-61.